

OBSAH:

- Rozhodování učitelky MŠ ve výtvarné výchově
- Výtvarná výchova, její cíle a prostředky realizace v MŠ
- Podoby výtvarné tvorby
- Techniky ve výtvarné umělecké tvorbě a dětských výtvarných činnostech
- Charakteristické znaky dětského výtvarného projevu v předškolním věku – jejich vývojová podmíněnost
- Didaktické prostředky přípravy a realizace výtvarné výchovy
- Plánování činností ve výtvarné výchově v MŠ
- Myšlenkové mapy jako východisko plánování výtvarných činností

Určite oceníte tú časť publikácie, v ktorej sa dozviete o všeobecných aj špecifických výtvarných činnostiach realizovaných v rámci predprimárneho vzdelávania. Integrujúci potenciál výtvarnej výchovy, ktorým významne prispieva k integrácii celej osobnosti dieťaťa, vychádza priamo z podstaty výtvarných činností ako jednoty činností vnútorných, ktoré sa odohrávajú najmä „v hlave“ (v myšlienkach, predstavách a fantázii) a sú sprevádzané emóciami a činnosťami vonkajšími, ktoré majú materiálne výsledky vnímateľné zrakom a hmatom.

Veľmi poučnou je časť publikácie, v ktorej sa prezentujú zobrazovacie schopnosti a poznávacie procesy detí z hľadiska ich rozvojových možností aj vzhľadom na ich vek.

Výtvarná výchova, neznamená „umeleckú výchovu“ v zmysle prípravy detí na výtvarné umelecké profesie. Nemožno ju zužovať ani na jednu z jej súčastí (napr. výchovu prostredníctvom umeleckých diel alebo osvojenie výtvarných zručností v zmysle techník výtvarnej práce). Nie je ani oblasťou činnosti určenou len pre deti s výraznými úspechmi vo výtvarnej tvorbe. Za výtvarnú výchovu ale nemôžeme považovať ani tzv. detské spontánne činnosti, ani činnosti, ktoré učiteľka ponúka náhodne na základe náhodného nápadu a bez postihnuteľných vzájomných súvislostí.

Z didaktického hľadiska je veľmi cennou kapitola „Výtvarná výchova, její cíle a prostředky realizace v MŠ“. V nej sa osobitná pozornosť venuje výtvarnej činnosti, učivu a cieľom výtvarnej výchovy.

V jednej z podkapitol sa venuje pozornosť aj prostriedkom realizácie výtvarnej výchovy a to tak výtvarným prostriedkom, ako aj didaktickým prostriedkom. Osobitná pozornosť sa venuje výtvarným prostriedkom uplatňovaným a využívaným vo výtvarných činnostiach.

Zaujímavo sú spracované aj podoby výtvarnej tvorby: exploračná forma; výtvarný experiment; výtvarná hra; voľná tvorba; úžitková forma, výtvarná akcia.

Vzhľadom na to, že pre detské výtvarné aktivity je nevyhnutné postupné osvojovanie základných techník plošnej aj priestorovej tvorby (kresba, maľba, modelovanie, plošné a priestorové konštruovanie) vrátane účinného a zároveň bezpečného zaobchádzania s rôznymi nástrojmi a materiálmi s nimi spojenými, je nevyhnutné, aby učiteľky dobre ovládali dostupné techniky plošnej i priestorovej tvorby a mali pri tom na zreteli, že ani jedna výtvarná technika nesmie byť samoúčelná. Dosiachnutie výchovno-vzdelávacích cieľov má príslušná výtvarná technika umožňovať, nie komplikovať. Práve z dôvodu, ktorý sme uviedli, máte možnosť prostredníctvom tejto publikácie, oboznámiť sa s jednotlivými výtvarnými technikami

plošného vyjadrovania, priestorového vyjadrovania a tiež technikami umožňujúcimi trojrozmerné vyjadrovanie priestoru.

Bez poznania charakteristík detského výtvarného prejavu v predškolskom veku by neboli žiadne výtvarné činnosti realizované profesionálne. V tejto publikácii sa preto oboznámite aj s týmito charakteristikami.

Ak učiteľka uvažuje o výbere konkrétnej výtvarnej činnosti alebo nad výberom viacerých činností na seba nadväzujúcich, pracuje (vedome aj podvedome) s tradičnými pojmami pedagogiky aj všetkých didaktík: cieľom, obsahom (učivom), prostriedkami – teda s didaktickými kategóriami. Táto problematika je rozpracovaná v tretej kapitole „Didaktické prostriedky prípravy a realizácie výtvarnej výchovy“, ktorej súčasťou je mnoho konkrétnych príkladov.

Osobitná pozornosť sa v publikácii venuje aj organizačnej stránke výtvarných činností, a to organizačným formám výtvarnej činnosti, ako aj organizácii výtvarnej činnosti detí. Osobitná kapitola sa venuje aj plánovaniu činností vo výtvarnej výchove v materskej škole: možnostiam plánovania; myšlienkovej mape ako východisku plánovania výtvarnej činnosti; stratégiám objavovania nápadov (s konkrétnymi námetmi).

Cennou súčasťou publikácie je aj prílohová časť, ktorá poslúži na overenie novo rozvinutých kompetencií na prípravu, riadenie a hodnotenie výtvarných činností detí v materských školách.